

Sygn. akt IV U 35/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 stycznia 2019r. w S.

odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 23 listopada 2017r. Nr (...) i z dnia
24 listopada 2017 r. Nr (...)

w sprawie M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość kapitału początkowego i o wysokość emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 23 listopada 2017r. w ten sposób, że ustala, iż wysokość kapitału początkowego M. G. na dzień 01 stycznia 1999r. wynosi 94879,73 zł (dziewięćdziesiąt cztery tysiące osiemset siedemdziesiąt dziewięć złotych i siedemdziesiąt trzy grosze);

II. zmienia zaskarżoną decyzję z 24 listopada 2017r. w ten sposób, że ustala, iż wysokość emerytury M. G. na dzień 01 października 2017r. wynosi 1620,93 zł (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia złotych i dziewięćdziesiąt trzy grosze) brutto miesięcznie (bez kwoty okresowej emerytury kapitałowej).

Sygn. akt: IV U 35/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 23 listopada 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił kapitał początkowy M. G. na kwotę 93 347,76 złotych. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął okresy składkowe w wymiarze 17 lat, 6 miesięcy i 5 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata i 6 miesięcy, w tym 3 lata z tytułu sprawowania opieki na dziećmi. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił wszystkich dochodów za lata 1985-1988, gdyż w dokumencie Rp-7 nie opisano czego dotyczą wyszczególnione w nim kwoty (decyzja z 23 listopada 2017r. o ustaleniu kapitału początkowego k.4-5 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Następnie decyzją z 24 listopada 2017r. organ rentowy działając na podstawie art.24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał M. G. emeryturę od 1 października 2017r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku i na podstawie art.26 powyższej ustawy ustalił wysokość emerytury na kwotę 1 599,01 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 24 listopada 2017r. o przyznaniu emerytury k.32 akt emerytalnych).

Odwołania od obu w/w decyzji złożyła ubezpieczona M. G. zarzucając organowi rentowemu niezasadne pominięcie przy obliczaniu wartości kapitału początkowego, a następnie emerytury okresu jej zatrudnienia w charakterze agenta w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...)w S. od 1 kwietnia 1989r. ,tj. od chwili wejścia w życie aneksu do umowy agencyjnej zawartej przez jej męża T. G. z (...) w S., do 1 maja 1990r. Podniosła, że w powyższym okresie podlegała ubezpieczeniu społecznemu i odprowadzane były za nią składki na to ubezpieczenie. Nadto ubezpieczona zarzuciła organowi rentowemu niezasadne pominięcie do obliczenia wartości kapitału początkowego niektórych dochodów z lat 1885-1988 wskazując, że w dniu 8 grudnia 2017r. przedstawiła organowi rentowemu zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu określające szczegółowo wynagrodzenie w latach 1985-1988. Wskazując na powyższe ubezpieczona wniosła o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem w/w okresu zatrudnienia w charakterze agenta oraz dochodów za lata 1985-1888 (odwołanie wraz z załącznikami k.2-5 akt sprawy).

Po złożeniu odwołania przez ubezpieczoną, w dniu 28 grudnia 2017r. organ rentowy wydał decyzję, w której ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej na kwotę 94 371,86 złotych uwzględniając do wyliczeń wynagrodzenie ubezpieczonej osiągnięte w okresie zatrudnienia od 1 czerwca 1985r. do 29 lutego 1988r. (w oparciu o przedłożone przez ubezpieczoną zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 8 grudnia 2017r. - na k.35 akt emerytalnych), a następnie w dniu 2 stycznia 2018r. wydał decyzję o przeliczeniu emerytury ubezpieczonej na dzień 1 października 2017r. – w oparciu o ustalony na nowo kapitał początkowy – ustalając jej wysokość na kwotę 1 613,66 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 28 grudnia 2017r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego k.9 akt o ustalenie kapitału początkowego i decyzja z 2 stycznia 2018r. o przeliczeniu emerytury ubezpieczonej k.36 akt emerytalnych).

W odpowiedzi na odwołania od zaskarżonych decyzji z 23 listopada 2017r. i 24 listopada 2017r. organ rentowy wskazał, że w części dotyczącej uwzględnienia do wyliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego dochodów ubezpieczonej za lata 1985-1988 wydane zostały nowe decyzje ,tj. w/w decyzje z 28 grudnia 2017r. i 2 stycznia 2018r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i o przeliczeniu emerytury. W tym zakresie odwołania ubezpieczonej zostały zatem zaspokojone. W odniesieniu zaś do roszczenia ubezpieczonej o zaliczenie do okresu ubezpieczenia okresu zatrudnienia w charakterze agenta w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...)w S. od 1 kwietnia 1989r. do 1 maja 1990r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań wskazując, że okres ten jest niewystarczająco udokumentowany. W złożonej dokumentacji przewija się bowiem osoba T. G. jako agenta, a osoba ubezpieczonej pojawia się jedynie w aneksie do umowy zawartej w dniu 29 listopada 1988r. pomiędzy T. G. a (...) dotyczącym zgody na zatrudnienie przez T. G., żony M. G. w charakterze agenta w sklepie nr (...) w M. oraz w dwóch kalkulacjach finansowych. Brak jest natomiast dokumentacji dotyczącej ściśle ubezpieczonej w postaci kart zasiłkowych, kart wynagrodzeń, listy płac agentów, umów i kalkulacji finansowych. W tych okolicznościach odwołanie ubezpieczonej nie może być uwzględnione (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.6-8 akt sprawy).

Odwołania ubezpieczonej od decyzji 23 listopada 2017r. o ustaleniu kapitału początkowego i od decyzji z 24 listopada 2017r. o przyznaniu emerytury zarejestrowane zostały pod sygnaturami akt IV U 35/18 i IV U 36/18. Postanowieniem z 23 kwietnia 2018r. Sąd na podstawie art.219 kpc połączył obie sprawy do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą akt IV U 35/18 (postanowienie z 23 kwietnia 2018r. k.27-27v).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 29 listopada 1988r. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo (...)w S. jako zleceniodawca zawarło z mężem ubezpieczonej T. G. jako agentem umowę o prowadzeniu na warunkach zlecenia punktu sprzedaży detalicznej (sklepu) znajdującego się w M. przy ul. (...). Na mocy przedmiotowej umowy zleceniodawca powierzył T. G. prowadzenie na warunkach zlecenia w imieniu zleceniodawcy w/w sklepu od 3 grudnia 1988r. na ryzyko i rachunek agenta. Zgodnie z §9 powyższej umowy agent zobowiązał się prowadzić punkt sprzedaży detalicznej osobiście z możliwością korzystania

z pomocy członków oraz zatrudnienia pracowników. W myśl §8 umowy agent zobowiązał się wpłacać na rzecz zleceniodawcy co miesiąc określoną zryczałtowaną kwotę odpłatności stanowiącą ustalony procent od wykonanego obrotu miesięcznego obliczony w rocznej kalkulacji obrotów i kosztów. Zgodnie z §10 umowy, agent oraz osoby z nim współpracujące podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym stosownie do postanowień ustawy z 19 grudnia 1975r. o zabezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, przy czym osoby współpracujące podlegają ubezpieczeniu społecznemu po zawiadomieniu zleceniodawcy o rozpoczęciu przez nie współpracy, a składki na ubezpieczenie społeczne agenta i osób z nim współpracujących przekazuje do organu rentowego zleceniodawca (umowa agencyjna z 29 listopada 1988r. o prowadzeniu na warunkach zlecenia punktu sprzedaży detalicznej zawarta między (...) w S. a T. G. k.13-16 akt emerytalnych). W dniu 1 kwietnia 1989r. zleceniodawca i agent podpisali aneks do w/w umowy agencyjnej, w którym Wojewódzkie Przedsiębiorstwo (...) wyraziło zgodę na zatrudnienie ubezpieczonej jako żony T. G. w charakterze agenta w w/w sklepie nr (...) w M.. Przedmiotowy aneks zaczął obowiązywać z dniem 1 kwietnia 1989r. (aneks do umowy agencyjnej k.17 akt emerytalnych). Na mocy przedmiotowego aneksu ubezpieczona prowadziła razem z mężem sprzedaż w sklepie położonym w M. w okresie od 1 kwietnia 1989r. do 1 maja 1990r. Po tej dacie małżonkowie G. rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej pod własnym szyldem. Z tytułu wykonywania pracy w charakterze agentów ubezpieczona i jej mąż podlegali ubezpieczeniu społecznemu. Kwoty składek na ubezpieczenie społeczne uwzględnione zostały w kalkulacjach finansowych agencyjnego punktu sprzedaży sporządzonych na okres od 3 grudnia 1988r. do 31 maja 1989r. oraz od 1 czerwca 1989r. do 31 maja 1990r. Składki na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej i jej męża naliczane były od wartości podstawy wykazanej w kalkulacjach finansowych (zeznania ubezpieczonej k.27v-28 akt sprawy, kalkulacje finansowe agencyjnego punktu sprzedaży detalicznej nr (...) w M. k.19-21 akt emerytalnych, opinia uzupełniająca biegłej księgowej A. D. z 23 listopada 2018r. - data wpływu do Sądu - k.100-104 akt sprawy, zaświadczenie z 10 września 2014r. o prowadzeniu przez ubezpieczoną pozarolniczej działalności gospodarczej poczynając od 1 czerwca 1990r. k.22 akt emerytalnych).

Wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej ustalona przy przyjęciu okresu zatrudnienia w charakterze agenta od 1 kwietnia 1989r. do 1 maja 1990r. i przy uwzględnieniu, że składki na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej w powyższym okresie naliczane były od podstawy wykazanej w kalkulacji finansowej wynosi 94 879,73 złotych, a wysokość emerytury ubezpieczonej ustalona na dzień 1 października 2017r. przy uwzględnieniu tak obliczonego kapitału początkowego wynosi 1 620,93 złotych brutto miesięczne (opinia uzupełniająca biegłej księgowej A. D. z 23 listopada 2018r. - data wpływu do Sądu - k.100-104 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej M. G. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.174 ust.2 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy ,tj. przed 1 stycznia 1999r. okresy składkowe, o których mowa w art.6. Zgodnie zaś z art.6 ust.2 pkt 13 lit.a w/w ustawy za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu pracy na obszarze Państwa Polskiego wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz współpracy przy wykonywaniu takiej umowy objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy okres zatrudnienia ubezpieczonej w charakterze agenta Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) w S. od 1 kwietnia 1989r. do 1 maja 1990r. powinien być zaliczony do ustalenia kapitału początkowego i w dalszej kolejności wysokości emerytury ubezpieczonej. Organ rentowy okresu tego nie uwzględnił wskazując, że nie jest on wystarczająco udokumentowany. Analizując zgromadzone w sprawie dowody w postaci w/w umowy agencyjnej, aneksu do umowy agencyjnej, kalkulacji finansowych punktu agencyjnego oraz złożonych przez ubezpieczoną w toku rozprawy dowodów wpłat dokonywanych do Urzędu Skarbowego w M. przez

ubezpiezoną i jej męża tytułem podatku dochodowego oraz not księgowych, w których zleceniodawca obciążał agentów kwotami ryczałtu za określone miesiące (k.84-96 akt sprawy) Sąd doszedł do przekonania, że dowody te dają podstawy do ustalenia nie tylko czasokresu pracy ubezpieczonej w charakterze agenta, ale i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w spornym okresie. Zachowana umowa agencyjna i aneks do niej oraz zeznania ubezpieczonej pozwalają na ustalenie, że ubezpieczona rozpoczęła pracę w charakterze agenta z dniem 1 kwietnia 1989r. ,tj. z dniem, od którego zaczął obowiązywać aneks do umowy agencyjnej i okres tej pracy zakończył się z dniem 1 maja 1990r., gdyż niedługo później - od 1 czerwca 1990r. ubezpieczona rozpoczęła prowadzenie własnej działalności gospodarczej (vide: ustalenia faktyczne). Dalej, w świetle umowy agencyjnej oraz kalkulacji finansowej punktu agencyjnego nie może być wątpliwości, że w okresie pracy w charakterze agenta ubezpieczona podlegała ubezpieczeniu społecznemu i koszty związane z uiszczaniem składek zostały uwzględnione w w/w kalkulacjach finansowych (k.19-21 akt emerytalnych). Z opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłą księgową - którą Sąd uznaje za wiarygodny dowód w sprawie - wynika ponadto, że analiza kalkulacji finansowych oraz dowodów wpłat do Urzędu Skarbowego, a także not księgowych wystawianych przez zleceniodawcę wynika, że składki na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej i jej męża jako agentów były naliczane od wartości podstawy wykazanej w kalkulacji finansowej punktu agencyjnego. Dane ustalone w oparciu o powyższe dowody pozwoliły na zweryfikowanie wysokości kapitału początkowego ubezpieczonej, który – jak ustaliła biegła - wyniósł 94 879,73 złotych oraz wysokości emerytury ubezpieczonej na datę jej przyznania, która obliczona wg zasad z art.26 ustawy emerytalnej wyniosła 1 620,93 złotych brutto miesięcznie (opinia uzupełniająca biegłej księgowej k.100-104 akt sprawy).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżone i orzekł jak w pkt I i II wyroku.